

Влиянието на видовете интелигентност в обучението на децата

Автор – ст.н.с. Божидар Даскалов

Анотация

Изследван е широк кръг от въпроси засягащи съвременното възпитание на децата. Децата трябва да се учат, че човек няма къде да се скрие, че са под непрекъснат надзор, че са постоянно наблюдавани и контролирани от законите на човешката и всемирната справедливост и работата с пространството и времето. Най-важно е децата да разберат, че знанието не е самоцелно и изолирано, че всичко е свързано помежду си в една космическа хармония. Децата на новото време, които имат огромни възможността да копират в реален мащаб на времето обкръжаващата ги реална действителност. Обучението трябва да бъде с естествен, чист и неподправен ентузиазъм. Разгледана е ролята на съвременното семейство, на училищния звънец като деструктивен фактор за възприемане на понятието време, както и някои аспекти на емоционалната, интелектуалната, екологичната и социалната интелигентност в процеса на обучение на децата. Добрите хора чакат някой експерт да им каже какво да правят. Училищата не трябва да продължават редовно да бълват безпомощни хора, които не знаят, как да решават сами какво да правят.

Annotation

A wide range of issues concerning the modern education of children has been studied. Children have to learn that one has no place to hide that they are under constant supervision that they are constantly monitored and controlled by the laws of human and universal justice and working with space and time. It is most important for children to understand that knowledge is not self-centred and isolated, that everything is in connection to one another in a cosmic harmony. Children of the New Age, who have the enormous ability to copy in real-time format the real life around, them. The training must be full of natural, pure and genuine enthusiasm. The role of the modern family, the school bell as a destructive factor in the concept of time, as well as some aspects of the emotional, intellectual, environmental and social intelligence in the process of children's education are examined. Good people nowadays are waiting for an expert to tell them what to do. Schools should not continue to roam helpless people who do not know how to decide for themselves what to do.

The full understanding of social intelligence requires us to apply some "non-cognitive" opportunities, such as the talent that allows the more sensitive babysitter to comfort the crying little boy with just one touch without having to think about her actions.

In addition, the numerous examples of ingenious manifestations by young children and ordinary people, as well as spontaneous healings of incurable diseases, unexplainable by modern science, imply a change of contemporary paradigm for man and education.

По пълното разбиране на социалната интелигентност изисква от нас и прилагане на някои „некогнитивни“ възможности, като например онзи талант, който позволява на по-чувствителната

детегледачка да утешава разплакания малчуган, само с едно докосване, без да и се налага да обмисля действията си.

Също така многобройните примери на гениални проявления на малки деца и обикновени хора, както и спонтанни изцеления от nelечими болести, необясними от съвременната наука, предполагат промяна на съвременната парадигма за човека и образованието.

Деца трябва да се учат, а човек няма къде да се скрие, че са под непрекъснат надзор, че са постоянно наблюдавани. За децата няма нито лично пространство, нито лично време. Преминването от една класна стая в друга трае точно триста секунди, с цел да се минимизира безразборното сприятеляване между учениците. Деца биват поощрявани да доносничат не само едно за друго, а дори и за родителите си. Естествено, аз приканвам родителите също да докладват, ако детето им кривне от правия път. Когато членовете на едно семейство са обучени да доносничат един срещу друг, няма опасност то да крие зловредни тайни у дома, където учениците биха могли да използват свободното си време за неща, които лично ги интересуват. Спомням си, че като студенти, ние бягахме от скучните за нас лекции за да отидем на по-интересни лекции и лектори. За да научим нещо, което излиза от научната програма, но ни е интересно или не ни е било позволено, да изследваме самостоятелно своя собствен или обществен живот, да играем игрите, които ни харесват или да тренираме любимите си спортове, да разговаряме с някой мъдър съсед.

Училищния идеал не винаги съвпада с детския свят на „видения и мисли, а по улиците чисти, само влюбени вървят“ – както бе казал поета. Поставени под постоянното наблюдение, контрол и пълното отнемане на всякаква възможност за уединение, внушават им, че на никой не може да се има доверие, че не е допустимо да имаш личен живот. Всички автори, които никога не са станали родители са стигнали до един и същи извод: децата трябва да се държат изкъсо.

Според мен най-важно е те да разберат, че знанието не е самоцелно и изолирано, че всичко е свързано помежду си.

Особено важно е сега за децата на новото време, които имат огромни възможности да копират в реален мащаб на времето обкръжаващата ги реална действителност да знаят, че знанието не е порой от факти, който ги залива и те са принудени да ги погълнат безпомощно. Истинската цел на ученето е да разбираш, да съгласуваш нещата, да осмисляш и осъзнаваш наученото.

Много са случаите, когато децата познават буквите, могат да четат, но не могат да осмислят прочетеното или зазубреното. Такава информация, която след това не може да се приложи в реалния живот е мъртва и ненужна информация.

Деца трябва да се учат да гледат глобално на нещата и да разрушават ограничаващите ги връзки в знанието, като се интересуват от много неща: собственото движение и на планетите, законът за големите числа, историята на своя народ, робството и защо го е нямало в древните български държави, богатството на българския език, характерните народни танци, соловото и хорово пеене, обществената дейност и творчески събрания на хармонични групи по интереси, неочаквани посещения на учени от разни области на познанието, древни езици и мъдрости, осъзнаване и програмиране на своята ежедневна дейност, ефективност на родителски и родови срещи, дни за развитие в естествена природна среда, допълнителни занимания за надарени деца, стандартизирани тестове.

Ако се вгледаме по-задълбочено в програмата и последователността на предметите, дори и в най-добрите училища, ще открием липса на съгласуваност и куп вътрешни противоречия. За щастие децата не могат да предадат с думи паниката и гнева, предизвикани от постоянното нарушаване на естествения порядък и последователност, който им бива натрапван под предлог, че е качествено образование.

Обучението трябва да бъде с естествен, чист и неподправен ентузиазъм. Качество в образованието означава да опознаеш нещо в дълбочина. Объркването се настанява в съзнанието на децата поради това, че им преподават прекалено много непознати възрастни, които работят почти напълно изолирани един от друг и в повечето случаи претендират неоснователно, че притежават някакво експертно знание.

Нормалните човешки същества се стремят да осмислят нещата, не да колекционират разпокъсани факти. Образованието се състои именно в натрупването на умения за декодиране на суровата информация така, че тя да придобие смисъл. Непрекъснато редуващите се различни предмети в училище, както и маниакалната пристрастеност към фактите и теориите нямат нищо общо с търсенето на смисъл, присъщо на човешките същества от хилядолетия. Това се забелязва по-трудно в началните класове, където йерархията на училищния опит като че изглежда по-смислена. Там някак се приема, че добронамерената, проста връзка между „да направим това“ и „да направим онова“ трябва да има основание, а и клиентелата още не е прозряла колко малко съдържание се крие зад игрите и преструвките.

Да вземем за пример великата последователност в природните процеси - като например проходаването и проговарянето; цикъла на светлината от изгрев до залез; или пък древните традиции на фермера, ковача или обушаря;

Всички елементи са в пълна хармония един с друг, всяко действие е оправдано, произтича от миналото и върви към бъдещето. Училищната последователност не е такава – нито по отношение на отделните часове, нито по отношение на редуването им в програмата. За нея няма никакво достатъчно логично основание.

В тази система всичко трябва да се приема безпрекословно. Предметите биват изучавани, ако това въобще е възможно, по същия начин, по който се зубри.

В свят, в който домът е призрак, тъй като и двамата родители работят, постоянно се местят, сменят професиите си и гонят големи амбиции, или пък по някаква друга причина са прекалено объркани, за да могат да поддържат близки семейни отношения, трябва да преподаваме на учениците как да се примирят с объркването като своя съдба и да го приемат с кроткост и смирение. Трябва да се внушава на децата, че трябва да си стоят в класа. Децата са номерирани, така че ако някое се изплъзне, лесно бива връщано в класа си. В един момент на човек му става трудно да прозре, че под купчините номера се крият човешки същества. Ако си свърша добре работата, на тях няма дори да им хрумне да са другаде, тъй като съм ги научил да завиждат на по-добрите класове и да се страхуват от тях, а по-слабите – да презират. Този метод за дисциплиниране е много ефикасен – класът самостоятелно се строява в редици, идеални за маршировка. Това е истинският урок на всяко нагласено съревнование, каквото е училищното. Човек си научава мястото.

Въпреки, че училищният план се базира на предположението, че 99% от децата ще останат в класа, в който са записани, все пак трябва да се демонстрират усилия да ги подтикнат към по-

високи постижения на тестовете, загатвайки, че е възможно за награда да преминат в по-горен клас. Често им се намеква, че един ден някой ще ги наеме на работа заради добрите им оценки, въпреки че опита показва, че в повечето случаи работодателите изобщо не се интересуват от това. Истината и преподаването в училище са две на практика несъвместими неща, както още Сократ е казал преди хиляди години.

Планираме уроците си така, че да провокира именно такава демонстрация на ентузиазъм. Щом звънецът бие обаче, държим децата да изоставят всичко, което правят в момента, и да преминат бързо към следващата работна станция. Трябва да умеят да се включват и изключват като с електрически ключ, даже и в момент който някога нещо важно да е било недовършено. Преживяванията на учениците не са пълнокръвни; те опитват по малко от това, по малко от онова - на „вноски“ съгласно плана.

Урокът, който преподават звънците, е, че няма работа, която да си струва да бъде завършена докрай. Защо тогава да се вживяваме в каквото и да било? Годишите, прекарани в компанията на училищния звънец, обработват всички, с изключение може би на най - издръжливите, да живеят в свят, в който няма нищо достатъчно важно. Звънците са тайната, неумолима училищна логика на времето. Те размиват границите между миналото и бъдещето, като уеднаквяват всички времеви интервали; подобно на карта, чиято абстракция уеднаквява всички планини и реки, въпреки че в живота те са съвсем различни. Училищният звънец инфектира всяко начинание с равнодушие към хармоничното възприемане на минало, настояще и бъдеще като едно космическо единство.

Емоционална зависимост, която се контролира и демонстрира чрез звездички, пчелички, корекции с червен химикал, усмивки и намръщени лица, награди, похвали и мъмрения - учи децата да подчинят своята емоционална интелигентност на волята на предопределената от властта йерархия. Всеки висшестоящ може да дава и отнема права, защото в училище права не съществуват (отнето е дори правото на свобода на словото, постановено от Върховния съд), освен ако училищната администрация не реши другояче. Учителя се разпорежда с личните решения на учениците, давайки право на тези, които одобрява, и наказвайки други, които застрашават контрола над ситуацията.

Учениците постоянно правят опити да проявяват индивидуалност, затова трябва да се действа незабавно и непреклонно. Индивидуалността е опасна, защото противоречи на класовата теория и не се поддава на класифициране. Индивидуалността обикновено се проявява по някой от следните начини: децата се измъкват, печелейки време за себе си, под предлог, че им се ходи до тоалетната; или пък открадват някой миг в коридора с оправданието, че им се пие вода. Макар, че сме наясно, че се преструват, ние им позволяваме да ни „заблудят“, защото така ги правим зависими от нашето благоволение. Понякога свободната им воля се изпъква под носа ни под формата на деца, които са ядосани, потиснати или щастливи за неща извън нашия контрол. В тези случаи учителите не признават права; те само отнемат привилегии и ги правят заложниците на доброто поведение.

Интелектуална зависимост се изразява в това, че добрите ученици чакат учителят да им каже какво да правят. Това е най-важният урок, който им преподаваме: винаги трябва да чакаме някой, който знае повече от нас, да придаде значение на живота ни. Всички важни решения се взимат от експерт- учителят, който може да определя какво трябва да учат децата в класа им. Ако им се каже, че еволюцията е факт, а не теория, ще я преподавам така, както ми е спуснато и ще накажа

метежниците, които се съпротивляват. Тъй като съм упълномощен да контролирам мисленето на децата, мога лесно да отделя добрите ученици от лошите.

Добрите ученици мислят така, както им е казано, като не оказват съпротива и засвидетелстват задоволителен ентузиазъм.

Ние избираме за кои от милионите неща, достойни да бъдат изучавани, имаме време в час. Макар че това всъщност правят безименните ми работодатели. Учителя не решава- има си хора за това, мен какво ме засяга? За моята професия не се изисква любопитство-изисква се конформизъм.

Лошите ученици, естествено, се съпротивляват, макар че им липсват понятия, с които да изразят това да решават на своя глава, какво и кога да учат. Как бихме могли ние, учителите, да оцелеем, ако допуснем това? За щастие съществуват изпитани с времето процедури за пречупване на тези деца, които дават отпор. Естествено, процесът се затруднява в случай, че те имат порядъчни родители, които им се притичват на помощ отчитайки тяхната уникалност, но това се случва все по-рядко, въпреки лошата слава на училищата - страшилище, мъчилище. Всички родители от средната класа смятат, че училището на тяхното дете не е от лошите. Това е удивително; то вероятно илюстрира най-добре съдбата на семействата, в които мама и татко са били добре школувани.

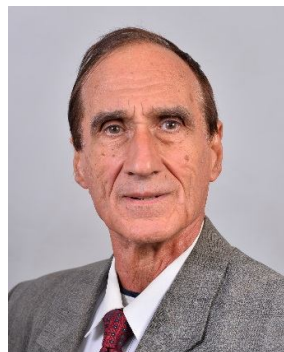
Добрите хора чакат някой експерт да им каже какво да правят. Едва ли би било преувеличено да се твърди, че цялата ни икономика зависи от доброто усвояване на този урок. Помислете само какви последствия ще има, ако не научим децата да са зависими. Социалните служби едва ли ще оцелеят; те ще изчезнат в неотдавнашния исторически ад, от който са произлезли. Съветниците и терапевтите ще изпаднат в ужас, тъй като редовните доставки на психологически инвалиди ще секнат. Всички видове комерсиални забавления, включително телевизията, ще западнат, тъй като хората ще се научат отново да се забавляват сами. Ресторантите, производството на полуфабрикати и цялата плеяда от услуги в сферата на храненето ще се свият чувствително, тъй като хората ще се научат да си приготвят храна, вместо да зависят от непознати, които садят, берат, режат и готвят вместо тях. Голяма част от съвременното право, медицина и инженерство също ще отпаднат, както и производството на облекла и учителската професия. Всичко това може да ни сполети, ако училищата не продължават редовно да бълват безпомощни хора. Не бързайте да гласувате за радикална реформа в училищата, ако искате още да си получавате заплатата. Досегашния начин на живот ще се срине, ако хората не правят каквото им е наредено, защото не знаят как да решават сами какво да правят.

Някога опитвали ли сте се да излезете на глава с деца, чиито родители са ги убедили да вярват, че са обичани независимо от всичко? Значи сте наясно колко невъзможно е да накарате човек, който е уверен в себе си, да се подчини на условната самооценка.. Нашият свят не би устоял дълго, ако го залее поток от уверени хора. Ето защо децата трябва да се учат, че тяхната самооценка трябва да зависи от нечие експертно мнение. Екологичната интелигентност на „доброто“ училище зависи от постоянното поддържане на недоволство. Комерсиалната икономика зависи от същия стимулант. Урокът на тези формуляри, оценки и тестове е, че децата не трябва да се осланят на себе си и родителите си, а на преценката на сертифицирани длъжностни лица. Винаги някой друг трябва да ни казва колко струваме-„Аз съм началник, ти си глупак“.

Новата социална интелигентност, както пише Даниел Голдман в едноименната си книга „се проявява в абсолютно във всяка житейска сфера, от детската градина и игралната площадка до фабриката и магазина, но не се поддава на стандартните лабораторни тестове”, цитирайки Едуард Торндайк от една статия от 1920 година. Това, което ние правим сега да издигнем най-добрия работник като лидер в едно производствено предприятие, може да го провали като лидер поради липса на социална интелигентност.

В бурните води на прогимназиалния живот, както и по-деликатните ситуации на житейската практика, невидимите схватки, в които се вкопчват мозъците на това неврално бойно изкуство, вследствие на химическите реакции на различните уникално устроени човешки мозъци в своята моментна практическа реализация, може да доведе до далеч по блестящо и позитивно взаимодействие.

По пълното разбиране на социалната интелигентност изисква от нас и прилагане на някои „некогнитивни” възможности, като например онзи талант, който позволява на по-чувствителната детегледачка да утешава разплакания малчуган, само с едно докосване, без да и се налага да обмисля действията си. Също така многобройните примери на гениални проявления на обикновени хора и спонтанни изцеления от нелечими болести, необясними от съвременната наука, предполагат промяна на съвременната парадигма за човека и образованието.

ст.н.с. Божидар Климентов Даскалов,

Роден през 1944 година в град Варна. Завършил ВМЕИ, София.

Работил в Министерство на транспорта, Центъра за Транспортна кибернетика и комплексни проблеми, ГИЦ на БДЖ, ЦК на ПРТ, НПДИ при КНТП, ТЖП транспорт, Банка ДСК.

От няколко години като старши научен сътрудник в ОАНОК изследва човека като сложна автономна автоматизирана система с възможности за съвършено здраве, регенерация и дълголетие в секция „Медицина, спорт и дълголетие”.